

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/91/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723201693
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:6723201693.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a členiek senátu JUDr. Márie Dubcovej, JUDr. Miriam Štillovej, v právnej veci navrhovateľa/otca: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, XXX XX D., štátny občan SR, zastúpeného zástupcom: Advokátska kancelária UHAL s.r.o., so sídlom Štefana Moyzesa 9877/43, 960 01 Zvolen, IČO: 47 236 655, proti manželke/matke: B. C., E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. G. XXXXX/X, XXX XX H., prechodne bytom A. XXXX/X, XXX XX H., štátna občianka SR, zastúpená právnu zástupkyňou: JUDr. Norou Víglaskou, PhD., advokátkou, so sídlom Laurinská 18, 811 01 Bratislava – mestská časť Staré Mesto, za účasti maloletých detí I. C., nar. XX.XX.XXXX a G. C., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom ako matka, štátne občianky SR, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode, v štádiu rozhodovania o trovách konania štátu, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č.k. 10P/114/2023-562 zo dňa 12.05.2025, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov súdneho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd výrokom I. štátu priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Výrokom II. uložil matke maloletých detí povinnosť nahradiť trovy konania štátu vo výške 639,69 Eur na účet Okresného súdu Zvolen do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Výrokom III. uložil otcovi maloletých detí povinnosť nahradiť trovy konania štátu vo výške 1.239,69 Eur na účet Okresného súdu Zvolen do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

2. V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd poukázal na dňa 24.04.2023 doručený návrh manžela na rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode. V predmetnom konaní bolo rozhodnuté rozsudkom sp. zn. 10P/114/2023 zo dňa 19.03.2025, ktorým bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené, upravený výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode a žiadnemu z účastníkov nebol priznaný nárok na náhradu trov konania.

3. Okresný súd uviedol, že uznesením č. k. 10P/114/2023-272 zo dňa 15. januára 2024, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 08.02.2024, nariadil znalecké dokazovanie znaleckým ústavom: Ústav pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s r. o., so sídlom Ernestova Bašta č. 2, 940 62 Nové Zámky, IČO: 47 251 930 (ďalej len „ústav“) a okrem iného uložil rodičom povinnosť zložiť preddavok na trovy dôkazu každému v sume 600,- Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia na účet SR - Okresného súdu Zvolen. Konštatoval, že matka maloletých detí zložila dňa 19.01.2024 platbu na účet Okresného súdu Zvolen vo výške 600,-Eur z titulu preddavkov v súdnom konaní a otec preddavok nezložil.

4. Okresný súd poukázal na to, že uznesením č.k. 10P/114/2023-368 zo dňa 15.10.2024, právoplatným dňa 07.11.2024, priznal ústavu znalečné v sume 2.180,64 Eur z predavku na trovy dôkazu zloženého matkou z položky denníka: D14, položky registra: 7, rok: 2024 v sume 600,- Eur a zvyšnú sumu 1.580,64 Eur z rozpočtových prostriedkov štátu na jeho účet. Konštatoval, že tým vznikli trovy konania štátu v sume 1.580,64 Eur. Ďalej uviedol, že uznesením č.k. 10P/114/2023-529 zo dňa 28.03.2025, právoplatným dňa 03.05.2025, priznal ústavu znalečné v sume 298,74 Eur z rozpočtových prostriedkov štátu za dopyčutie znalkyne B. J. J. na pojednávaní dňa 19.03.2025, ktorá vypracovala znalecký posudok v predmetnej veci. Okresný súd konštatoval vznik trov konania štátu celkovo v predmetnom konaní v sume 1.879,38 Eur (1.580,64 + 298,74).

5. Súd prvej inštancie aplikoval ust. § 57 a § 58 ods. 1 a 2 CMP a konštatoval, že na úhradu sumy znalečného, ktorá bola preddavkovo uhradená z rozpočtových prostriedkov štátu vo výške 1.879,38 Eur, zaviazal obidvoch rodičov maloletých detí, pričom u matky maloletých detí súd zohľadnil preddavok, ktorý už matka uhradila na trovy znaleckého dokazovania vo výške 600,- Eur. Uviedol, že znalečné spolu tvorí suma 2.479,38 Eur (2.180,64 + 298,74), preto každý z rodičov by mal zaplatiť polovicu, t.j. sumu 1.239,69 Eur, pričom pri matke zohľadnil ňou zaplatený preddavok v sume 600,- Eur a konštatoval, že otec je povinný zaplatiť trovy konania štátu v sume 1.239,69 Eur a matka v sume 639,69 Eur.

6. Pri rozhodovaní o nároku štátu na náhradu trov konania vrátane výšky náhrady trov konania štátu okresný súd analogicky aplikoval aj ustanovenie § 49 ods. 2 CMP konštatujúc, že znalecké dokazovanie bolo nariadené za účelom objektívneho zistenia skutkového stavu, čo bolo v záujme oboch rodičov, ako i maloletých detí. Mal za to, že obaja rodičia by mali v rovnakej výške sa podieľať na nákladoch súvisiacich s vykonaným znaleckým dokazovaním, keď zároveň prihliadol k tomu, že v tomto type konaní sa ani pri nároku na náhradu trov konania v zásade neaplikuje kritérium úspechu v konaní a uložil obidvom rodičom povinnosť nahradiť trovy konania štátu vzniknuté v súvislosti s predmetným znaleckým dokazovaním v odlišnej výške tak, aby obaja rodičia znášali výdavky znaleckého dokazovania v polovici.

7. Proti uzneseniu okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ/otec (ďalej aj „otec maloletých detí“), ktorý žiadal, aby bol štátu priznaný nárok na náhradu trov konania iba vo výške 50 %, ktoré bude znášať matka, eventuálne, aby zaviazal matku nahradiť trovy štátu v celej sume 1.879,38 Eur. Poukázal na to, že znalecké dokazovanie navrhla matka. Na pojednávaní konanom dňa 06.09.2023 navrhovateľovi okresný súd predložil návrh matky na nariadenie znaleckého dokazovania. V reakcii na návrh matky na nariadenie znaleckého dokazovania právny zástupca otca uviedol, že má za to, že nie je potrebné v konaní nariaďovať znalecké dokazovanie. Následne v podaní zo dňa 21.09.2023 sa navrhovateľ podrobne vyjadril, prečo je návrh matky na znalecké dokazovanie práve ňou označeným ústavom nedôvodný a prečo jednoznačne postačuje znalecké dokazovanie už vykonané v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu vedenom na Okresnom súde Bratislava I. znalkyňou K. L. M.. Zvýraznil, že v konaní namietal nariadenie znaleckého dokazovania aj konkrétny znalecký ústav, rozsah znaleckého dokazovania, rovnako formuláciu otázok a okolností, ktoré mal znalecký ústav skúmaním zisťovať. Znalecké dokazovanie podľa navrhovateľa okresný súd nariadil z vlastného podnetu v záujme maloletých detí, a teda aj v záujme obidvoch rodičov, ale na návrh matky, pričom navrhovateľ svojim správaním potrebu nariadenia znaleckého dokazovania nezapríčinil. Poukázal na znenie ustanovenia § 49 ods. 2 CMP majúce za to, že spojka „alebo“ v uvedenom ustanovení vylučuje uloženú povinnosť zložiť preddavok na trovy dôkazu otcovi maloletých detí, ak návrh na znalecké dokazovanie navrhla matka a otec s ním nesúhlasil.

8. K doručenému odvolaniu otca maloletých detí sa vyjadrila matka, ktorá napadnuté uznesenie navrhla ako vecne správne potvrdiť. Poukázala na ustanovenia § 251 CSP, § 55 a § 58 ods. 2 CMP majúce za to, že rozvod manželstva a úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom s ním spojená nie je sporovým konaním, v ktorom by sa posudzovala úspešnosť, resp. neúspešnosť toho, ktorého účastníka konania. Mala za to, že otec v predmetnom konaní o rozvod manželstva navrhol rozhodnúť o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode v rozpore s existujúcim znaleckým posudkom K. M., K., preto nariadenie znaleckého posudku v predmetnom konaní považovala za v záujme maloletých detí, bez ohľadu na to, ktorý z účastníkov konania nariadenie znaleckého dokazovania navrhol. Záverom uviedla, že v konaní nebolo preukázané, že by navrhnutie dôkazu - znaleckého posudku zo strany matky bolo šikanóznym výkonom práva. Samotný otec navýšil trovy dokazovania, keď sám vo vyjadrení zo dňa 05.11.2024 žiadal, aby bola znalkyňa vypočítaná na pojednávaní v súdnej veci.

9. Ďalšie vyjadrenia účastníkov konania k podanému opravnému prostriedku otca do rozhodnutia krajského súdu nasledovali.

10. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), prejednal vec na základe odvolania podaného v zákonnej odvolacej lehote osobou oprávnenou – otcom maloletých detí postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario a za aplikácie ust. § 65, § 66 CMP napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne správne rozhodnutie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

11. Podstatou odvolania podaného otcom bol nesúhlas s uloženou povinnosťou zaplatiť trovy štátu. I keď sa jedná v konaní o zistenie skutočného stavu veci, resp. najlepší záujem maloletých detí, tak nariadenie znaleckého dokazovania v konaní nenavrhol, nepovažoval ho za potrebné, o čom svedčí i to, že nezložil preddavok.

12. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

14. Podľa § 254 ods. 1 CSP súd na návrh prizná oslobodenie od súdneho poplatku, ak to odôvodňujú pomery strany.

15. Podľa § 49 ods. 1 CMP účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát.

16. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

17. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

18. Civilný mimosporový poriadok v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, ktorým konaním je aj predmetné konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej I. a maloletej G. (§ 111 písm. b) CMP) pripúšťa možnosť vzniku trov štátu v súvislosti s dokazovaním (zisťovaním skutočného stavu vecí Čl. 6, § 35 CMP), o ktorých povinnosti nahradiť ich štátu rozhoduje súd (§ 57 CMP).

19. Z obsahu spisového materiálu sp. zn. 10P/114/2023 mal krajský súd preukázané, že súd prvej inštancie výrokom I. uznesenia č. k. 10P/114/2023-272 zo dňa 15. januára 2024, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 08.02.2024, nariadil znalecké dokazovanie znaleckým ústavom: Ústav pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s r. o., so sídlom Ernestova Bašta č. 2, 940 62 Nové Zámky, IČO: 47 251 930 a výrokom V. uložil rodičom povinnosť zložiť preddavok na trovy dôkazu každému v sume 600,- Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia na účet SR - Okresného súdu Zvolen. Nakoľko otec uloženú povinnosť nespĺnil, súd prvej inštancie sa vysporiadal so situáciou, keď uznesením č. k. 10P/114/2023-368 zo dňa 15.10.2024, právoplatným dňa 07.11.2024, priznal ústavu znalečné v sume 2.180,64 Eur z preddavku na trovy dôkazu zloženého matkou v sume 600,- Eur a zvyšnú sumu 1.580,64 Eur z rozpočtových prostriedkov štátu. Zároveň okresný súd uznesením č. k. 10P/114/2023-529 zo dňa 28.03.2025, právoplatným dňa 03.05.2025, priznal ústavu, znalečné v sume 298,74 Eur z rozpočtových prostriedkov štátu za vypočutie znalkyne B. J. J. na pojednávaní dňa 19.03.2025, čím súdu vznikli trovy štátu celkovo vo výške 1.879,38 Eur, výšku ktorých otec v podanom odvolaní nenamietal.

20. Odvolací súd zvyrazňuje, že pri nezhode rodičov o úprave ich práv a povinností k maloletým deťom súd nie je viazaný návrhmi rodičov a je vždy povinný zistiť skutočný stav veci tak, aby rozhodnutie zodpovedalo v prvom rade záujmom dieťaťa. Najlepší záujem dieťaťa je ako koncept flexibilný a vždy by mal byť posudzovaný a definovaný individuálne s ohľadom na konkrétnu situáciu, v ktorej sa dotknuté dieťa/-ti nachádza/-jú, pričom pozornosť je potrebné venovať jeho osobným pomerom, situácii

a potrebám (Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3226/16). Krajský súd upriamuje pozornosť na to, že vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa znalecké dokazovanie zásadne nariaďuje za účelom zistenia nie skutočností, ktoré sú v záujme toho-ktorého účastníka, ale v záujme maloletého dieťaťa (Čl. 4 CMP, Čl. 5 Zákona o rodine). Preto v prejednávanej veci nariadenie vykonania znaleckého dokazovania, ako dôkazného prostriedku, bolo v súvislosti s rozhodovaním o úprave styku odôvodnené potrebou zistenia skutočného záujmu maloletých detí. Pokiaľ okresný súd konal vo veci úpravy práv a povinností maloletej I. a G. na čas po rozvode, s čím súvisí posúdenie ich následného zdravého vývoja, je potrebné konštatovať, že znalecké dokazovanie nariadené v priebehu konania bolo v ich záujme. Námiatku otca, že znalecké dokazovanie nenavrhol, resp. jeho nariadenie namietal, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú, nakoľko prioritným v konaní bol práve záujem maloletých detí, pre posúdenie naplnenia ktorého bolo potrebné znalecké dokazovanie vykonať. Opakuje, že vo veciach starostlivosti o maloletých sa znalecké dokazovanie zásadne nariaďuje za účelom zistenia nie skutočností, ktoré sú v záujme toho-ktorého účastníka, ale v záujme maloletého dieťaťa (Čl. 4 CMP). Na náhrade trov štátu, ktoré nevyhnutne a účelne v konaní vznikli, sa tak majú, aj podľa odvolacieho súdu, podieľať otec ako aj matka rovnakou mierou, a je spravodlivé, aby trovy znaleckého dokazovania znášali obaja rodičia (§ 55 CMP a contrario). Okresný súd teda správne uložil povinnosť obom rodičom.

21. Je potrebné poukázať na ust. § 58 ods. 2 CSP, správne aplikované okresným súdom, podľa ktorého štátu vznikol nárok na náhradu trov konania vo výške 1.879,38 Eur, preto odvolaciu argumentáciu otca vzťahujúcu sa k napadnutému uzneseniu krajský súd vyhodnotil ako nedôvodnú a napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

22. O trovách súdneho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP, § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, ak neboli zistené dôvody pre iné rozhodnutie o trovách odvolacieho konania v zmysle § 54, § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.